

Böskolans friskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskoleklass, fritidshem, grundskola
Läsår: Vårterminen 2018, läsåret 2018/2019

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, fritidshem, grundskola

Ansvariga för planen

Rektor och biträdande rektor

Vår vision

På Böskolan känner sig elever trygga och har arbetsro. Ingen elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

På Böskolan arbetar all personal aktivt med att främja och förebygga alla former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Arbetet präglas av tydliga arbetsformer som är förankrade i skolans värdegrund. Kunskap om vad som påverkar uppkomsten av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och vilka uttryck de kan ta sig är grundläggande i det främjande och förebyggande arbetet.

Planen gäller från

2018-01-01

Planen gäller till

2019-06-30

Läsår

Vårterminen 2018, läsåret 2018/2019

Elevernas delaktighet

Elevenkät, samtal i klasser, samtal med kamratstödjare och elevråd. Elever utformar "Lightversionen", en förenklad version av planen med syfte att vara mer tillgänglig för elever.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarenkät, information och diskussioner vid föräldramöten.

Personalens delaktighet

Diskussioner vid personalmöten och i arbetslag.

Förankring av planen

Information till elever, undervisning med utgångspunkt i diskrimineringsgrunderna, kamratstödjare berättar om planen i klasser, information och diskussioner på föräldramöten, gemensamt arbete vid personalmöten och samtal i arbetslag.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen av planen har i stor utsträckning skett i trygghetsteamet. Tankar och reflektioner från elever har tagits tillvara i kamratstödjarmöten, elevrådsmöten och samtal i klasserna samt i den årliga elevenkäten. Personalens erfarenheter och synpunkter har dokumenterats utifrån samtal i arbetslagen. Föräldrars synpunkter framförs i den årliga vårdnadshavarenkäten, i föräldramöten och enskilda samtal.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Trygghetsteam, skolledning, personal och elever

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

En förenklad elevversion av likabehandlingsplanen är framtagen och den är väl känd bland eleverna. Det finns behov av att arbeta löpande med värdegrundsfrågor i arbetslagen dels som kollegialt stöd och lärande, dels för att säkerställa att vår värdegrund genomsyrar allt arbete. Skolans arbete med diskrimineringsgrunderna har lett till en ökad medvetenhet om dessa bland eleverna och utökat personalens kompetens. Skolans arbete mot nätmobbning har utvecklats och tagits emot positivt av både elever och personal. Vi ser att det finns behov att fortsätta det arbetet, särskilt när det gäller att stärka eleverna i att ta hjälp av vuxna i samband med kränkningar och trakasserier på sociala medier. Kamratstödjarnas roll har utvecklats avseende deras delaktighet i det främjande arbetet men vi ser behov av att revidera arbetet med kamratstödjare. Arbetet med att motverka diskriminering och kränkande behandling behöver förankras ytterligare i föräldragruppen.

Årets plan ska utvärderas senast

2019-05-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Diskussioner i klasserna och intervjuer med elever. Samtal i personalgruppen. Reflektion i trygghetsteamet. Frågor till föräldrar i samband med höstens föräldramöten. Enkät till elever.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och biträdande rektor

Främjande insatser

Undervisning om diskrimineringsgrunderna

Områden som berörs av insatsen

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål:

Att eleverna får kunskap om diskrimineringsgrunderna.

Att främja förståelse för människors olikheter, lika värde och rättigheter.

Att all personal får ökad kompetens avseende främjande och förebyggande insatser.

Uppföljning:

Arbetet följs upp i personalen minst en gång per månad genom samtal i arbetslagen.

Bland eleverna följs det upp på mentorstid, med kamratstödjare och frågor i elevenkäten.

Uppföljning med föräldrar sker genom fråga i vårdnadshavarenkäten.

Insats

Under hela 2018 arbetar alla grupper på skolan med de olika diskrimineringsgrunderna. Arbetet kan vävas in i den ordinarie undervisningen eller genomföras som temaarbeten i åldersblandade grupper.

Trygghetsteamet har tagit fram material och förslag till upplägg. I samråd med skolledningen kan trygghetsteamet bidra till planering av kompetensutveckling inom området exempelvis litteraturstudier, samtalsforum, möjlighet att prova övningar, föreläsningar.

Ansvarig

Mentorer i samtliga årskurser. Trygghetsteamet.

Datum när det ska vara klart

Maj 2019

Trivselledare

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Mål:

Eleverna känner gemenskap, trygghet och har positiv miljö under rasterna.

Uppföljning:

Samtal i klasserna, elevintervjuer och enkätfrågor.

Insats

Elever utbildas till trivselledare och har ansvar för att genomföra rastaktiviteter för elever i årskurs F-5.

Ansvarig

Ann-Louise Oldenby och Pernilla Ryen

Datum när det ska vara klart

Pågår kontinuerligt.

Gruppstärkande och gemenskapsfrämjande arbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Mål:

Böskolans elever känner samhörighet och trygghet med varandra, såväl inom som mellan klasser och årskurser.

Uppföljning:

På klassråd, i samtal med elever enskilt och i grupp, genom frågor i elevenkäten.

Insats

Ett antal temadagar i åldersblandade grupper genomförs under året. Äldre elever ansvarar för och leder grupperna. Arbete i samtliga grupper och klasser med värderingsövningar och gruppstärkande övningar. Samtal i klasser och grupper utifrån aktuella och/eller givna dilemman

Ansvarig

Undervisande lärare och mentorsgrupper

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår kontinuerligt under hela året.

Samverkan med föräldrar

Mål och uppföljning

Mål:

Vårdnadshavare är engagerade och delaktiga i skolans värdegrundsarbete.

Uppföljning:

I vårdnadshavarenkät på våren och föräldramöten under hösten.

Insats

På höstens föräldramöten tas gemensamma frågeställningar upp kring exempelvis förhållningssätt, relationer, risker på nätet och dilemman kring regler etc.

Information och samtal om stämningen i respektive klass och diskussioner angående hur föräldrar kan bidra. Information om skolans likabehandlingsarbete. En medlem i styrelsen har värdegrundsfrågor som ett specifikt ansvarsområde.

Ansvarig

Mentorer

Datum när det ska vara klart

Oktober 2018

Kollegialt lärande kring främjande och förebyggande arbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål:

Att stärka det främjande och förebyggande arbetet. Att all personal ska vara väl insatt i aktuella styrdokument och ha kännedom om forskning inom området.

Uppföljning: I personalmöten, arbetslagsmöten och medarbetarsamtal.

Insats

All personal deltar under våren i kompetensutveckling inom specialpedagogik.

Trygghetsteamet läser och diskuterar bok med temat att förebygga kränkningar på nätet. Under hösten skapas utrymme för kollegialt lärande kring detta område i samband med processen med skolans digitalisering.

Ansvarig

Rektor och biträdande rektor

Datum när det ska vara klart

Juni 2019

Utveckla kamratstödjararbetet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Mål:

Eleverna är väl medvetna om kamratstödjarnas roll och vilka de är. Stärka kamratstödjarna som grupp.

Uppföljning:

Samtal med elever, i grupp och individuellt. Elevenkät.

Insats

Kamratstödjarna träffas regelbundet tillsammans med representanter ur trygghetsteamet. Kamratstödjarna får möjlighet att genomföra aktiviteter i samband med kartläggningar och får inspiration och stöd för att leda övningar i sina klasser tillsammans med ansvariga pedagoger. Kamratstödjarnas idéer tas tillvara. Anslag med bilder på skolans kamratstödjare sätts upp.

Ansvarig

Trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

Maj 2019

Trygghetsteamets arbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål:

Säkerställa att det hela tiden pågår ett främjande och förebyggande arbete och att det finns en systematik i detta.

Uppföljning:

I enkäter, diskussioner i klasser, på elevråd, med kamratstödjare och personal samt på föräldramöten och i trygghetsteamets möten.

Insats

Trygghetsteamet träffas varje vecka. Teamet håller sig à jour med aktuell forskning och litteratur och fungerar som länk till arbetslagen avseende det aktuella läget bland eleverna. Teamet bidrar till att upprätthålla en kontinuerlig dialog med skolläring, personal och mentorer kring elevernas upplevelse av sin skolsituation. Medlemmarna i teamet har specifikt ansvar för mindre grupper av kamratstödjare som de träffar regelbundet. Teamet hjälper till att ta fram och sammanställa material för gemensamt arbete i elevgrupperna, exempelvis avseende diskrimineringsgrunderna och med att motverka kränkningar och trakasserier på nätet. Teamet har ett övergripande ansvar för att det systematiska kvalitetsarbetet inom området upprätthålls.

Ansvarig

Trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

Juni 2019

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Nätbaserade elevenkäter, individuella samtal med elever, rundvandring tillsammans kamratstödjare för att identifiera platser som upplevs otrygga, träffar med kamratstödjarna, avstämningar på mentors- och arbetslagsmöten, regelbundna avstämningar i klasserna.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Nätbaserade enkäter, individuella samtal, rundvandring tillsammans kamratstödjare för att identifiera platser som upplevs otrygga, träffar med kamratstödjarna, elevråd.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Återkommande samtal i personal- mentors- och arbetslagsmöten.

Resultat och analys

Aktivitetsplanen, omklädningsrum vid idrotten och i vissa fall kapprum/korridor beskrivs som platser där saker "händer". Även bamba nämns som en plats där elever kan känna oro.

De flesta elever uppger att de har kamrater som de känner sig trygga med och trivs med sina klasskamrater. De allra flesta vet vem de kan kontakta om man själv eller någon annan blivit kränkt eller utsatt, men det finns fortfarande ett fåtal elever som uppger att de inte gör det. Eleverna har god kännedom om elevversionen av likabehandlingsplanen men är inte lika insatta i den "stora" planen.

De flesta elever upplever att de vuxna ingriper om något händer, men det finns ett antal elever som inte är av den uppfattningen.

Det har framkommit att elever har blivit utsatta för kränkningar och hot på nätet och att elever som fått kännedom om att någon blivit utsatt inte alltid berättar för vuxna om sådana händelser.

Ett flertal elever upplever att studieron är otillräcklig.

Föräldrar är intresserade och har många tankar om hur de kan bidra till en god stämning på skolan.

Förebyggande åtgärder

Aktivt rastvårdskap

Mål och uppföljning

Mål:

Elever är trygga på skolgården, i bamba, på aktivitetsplanen och i korridorerna.

Uppföljning:

Regelbundet genom samtal individuellt och i grupp, med kamratstödjare och i elevråd. Fråga i elevenkät.

Åtgärd

- Alla rastvårdar är klädda i gul väst eller jacka så de är lätta att känna igen för eleverna.
- Rastvårdarna har ett tydligt uppdrag avseende vilket område de har uppsikt över.
- Det ska alltid finnas någon i närheten av aktivitetsplanen om det pågår spel där.
- Rastvårdarna kommunicerar varje rast med varandra kring placering och fokus på skolgården.
- Eleverna görs genom samtal i klasserna ännu mer medvetna om vikten av att söka upp en rastvärd eller annan vuxen som finns i närheten om något håller på att hända.
- Personal är schemalagd under raster/omklädningstillfällen i anslutning till idrottslektioner.
- All personal som rör sig i korridorer och på skolgård ansvarar för att direkt gripa in när man uppmärksammar något som tyder på osämja, kränkningar eller liknande bland eleverna oberoende av om man är rastvärd eller ej.
- Det finns alltid minst en vuxen närvarande när eleverna släpps in i bamba.

Motivera åtgärd

- Eleverna anger nämnda områden som mindre trygga än övriga delar av skolan.
- Det finns elever som upplever att inte alla vuxna griper in.

Ansvarig

Rektor och biträdande rektor för organisationen. Pedagoger för genomförande.

Datum när det ska vara klart

Omgående, ska ständigt följas.

Undervisning om kränkningar på nätet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål:

- Att utmana de normer som råder och som kan leda till att kränkningar på nätet uppstår.
- Att eleverna förstår vikten av att berätta om nätkränkningar så att vuxna får kännedom om vad som händer.
- Att omfattningen av nätkränkningar minskar.
- Att främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse samt "att ingen utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling." (Lgr 11 Skolans värdegrund kap 1.)

Uppföljning:

- Kontinuerlig uppföljning genom samtal
- Uppföljande frågor i elevenkät

Åtgärd

- Aktivt arbete med återkommande samtal/övningar i alla elevgrupper.
- Äldre elever genomför aktiviteter med yngre elever i syfte att öka kunskap kring risker och förhållningssätt på nätet.

Till stöd för arbetet skapas och implementeras en "Lathund" som alla undervisande lärare har tillgång till.

Motivera åtgärd

Fenomenet med kränkningar på nätet har uppmärksammats på skolan. Personal uttrycker behov av att lära mer för att ha bästa möjliga beredskap. Det har även kommit fram att elever utsätts för kränkningar på nätet och att dessa elever eller de elever som får kännedom om detta inte alltid berättar om det.

Ansvarig

Skolledning, trygghetsteam och samtliga undervisande pedagoger

Datum när det ska vara klart

Juni 2019

Fortsätta förankra Likabehandlingsplan

Mål och uppföljning

Mål:

Skolans likabehandlingsplan ska vara levande och väl känd hos elever, personal och vårdnadshavare.

Uppföljning:

Utvärdering och uppföljning sker genom enkäter, samtal i elevgrupper, personal- och föräldramöten.

Åtgärd

Planen, framför allt rutiner och kontaktvägar, lyfts fram och diskuteras i klasserna, på elevrådet, i personalmöten och vid föräldramöten.

Motivera åtgärd

I kartläggningen har det visat sig att det råder en viss osäkerhet avseende rutiner och kontaktvägar.

Ansvarig

Samtliga undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

Juni 2018

Arbeta för förbättrad studiero

Mål och uppföljning

Mål:

- Upplevd förbättrad arbetsro

Uppföljning:

- Regelbundet genom samtal individuellt och i grupp

- Fråga i elevenkät

- "Exit tickets"

- Observationer

Åtgärd

- Aktivt involvera elever i utarbetade trivselregler för respektive grupp/klass

- Information till vårdnadshavare om pågående arbete i grupperna

- Tydlig återkoppling till både elever och vårdnadshavare

- Tillgängliga klassdokument som beskriver rutiner för struktur och bemötande.

Ansvarig

Respektive mentorslag i samverkan med kurator och specialpedagog.

Datum när det ska vara klart

Pågående arbete

Arbete med kamratstödjare

Mål och uppföljning

Mål:

- Skolans personal ska snabbt få kännedom om tendenser till kränkningar eller trakasserier bland eleverna
- Eleverna blir medvetna om att de vuxna på skolan uppmärksammar och åtgärdar tendenser till kränkningar eller trakasserier bland eleverna

Uppföljning:

Utvärdering sker i slutet av varje termin tillsammans med kamratstödjarna och genom samtal i klasserna. Elevenkäten som genomförs varje år ger ytterligare information.

Åtgärd

- Hela kamratstödjargruppen träffas regelbundet för utbildning och inspiration tillsammans med representanter ur trygghetsteamet.
- Kamratstödjarna får möjlighet att genomföra aktiviteter och får inspiration och stöd för att leda övningar i sina klasser tillsammans med ansvariga pedagoger.
- Kamratstödjarnas idéer tas tillvara.
- Medlemmar ur trygghetsteamet träffar regelbundet de elever som är kamratstödjare för att i samtal fånga upp tendenser och mönster på gruppnivå samt stödja eleverna i deras uppdrag som kamratstödjare.
- Checklista med frågeställningar används regelbundet.

Motivera åtgärd

Önskemål från eleverna och ett identifierat behov av gemensamma rutiner

Ansvarig

Medlemmarna i trygghetsteamet.

Datum när det ska vara klart

Pågående arbete

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Böskolan skall det råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling. Alla elever ska känna sig trygga och ha tillit till att skolans personal ingriper när det behövs.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal är uppmärksam på signaler som tyder på att trakasserier eller kränkande behandling förekommer. Det finns en stående punkt som rör detta på mentors- och arbetslagsmöten. Alla elever uppmanas att alltid kontakta vuxna när de hamnar i eller får kännedom om situationer där kränkningar eller trakasserier förekommer. Representanter ur trygghetsteamet träffar klassernas kamratstödjare regelbundet. Specialpedagogerna och skolkurator, som träffar många elever, deltar regelbundet i mentorslagens möten. Vid händelser som behöver uppmärksammas kontaktar de omgående berörda parter.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Rektor

Eva Eriksson 031-389 18 01

e-post: eva.eriksson@boskolan.se

Biträdande rektor

Camilla Ljungberg 031-389 18 02

e-post: camilla.ljungberg@boskolan.se

Skolsköterska

Annika Heidenborg 031-389 18 07

e-post: skolskoterska@boskolan.se

Kurator

Sara Dahlberg, 031-389 18 08

e-post: sara.dahlberg@boskolan.se

Specialpedagog F-5

Kicki Persson 031-389 18 05

e-post: kicki.persson@boskolan.se

Specialpedagog 6-9

Åsa Persson 031-389 18 06

e-post: asa.persson@boskolan.se

Medlemmar i trygghetsteamet

Camilla Ljungberg (se ovan)

Sara Dahlberg (se ovan)

Kicki Persson (se ovan)

Linda Petersson, linda.petersson@boskolan.se

Hanne-Liv Stretmo, hanneliv.stretmo@boskolan.se

Carina Lundgren, carina.lundgren@boskolan.se

Karin Oldin, karin.oldin@boskolan.se

Micaela Einarsson, micaela.einarsson@boskolan.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

När personal får kännedom att en elev kränkts skall följande rutin och arbetsgång följas:

Närmaste person:

- direkt ingripande
- kontakta elevens mentor
- i förekommande fall tillsammans med elevens mentor göra en kränkingsanmälan till rektor

Mentor:

- kartlägga och utreda ärendet genom samtal med berörda parter
- vidta lämpliga åtgärder såsom att kontakta berörda elevers föräldrar, samtala med rektor, elev m.fl.
- följa upp händelsen inom 1-2 veckor, dokumentera de åtgärder och den uppföljning som genomförts och kommer att genomföras
- **om kränkningarna inte upphör** skall mentorn anmäla ärendet till...

Trygghetsteamet

- Trygghetsteamet utser två ansvariga som utreder ärendet vidare och åtgärdar genom samtal med inblandade parter och kontakter med föräldrar och mentorer.
- **Om problemen kvarstår trots tidigare åtgärder** skall ärendet lämnas vidare till...

Elevhälsoteamet

I elevhälsoteamet kan beslut tas om att exempelvis kalla föräldrar och elever till möte. Man kan också besluta om att utreda behov av andra åtgärder än de som trygghetsteamet har möjlighet att vidta. Teamet kan också ta initiativ till anmälan till polis och/eller socialtjänst. Det är rektor som är ansvarig för att genomföra eventuella anmälningar till socialtjänsten eller polis.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Ingen vuxen har rätt att kränka dig som elev. Du som elev skall säga till om du känner dig kränkt. Du kan vända dig till din lärare eller någon annan vuxen på skolan om du hellre vill det. All information som gäller händelser där en elev upplevt sig kränkt av en vuxen ska meddelas direkt till rektor. När en vuxen kränker ett barn ska detta utredas av rektor.

Rutiner för uppföljning

Likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas årligen och revideras därefter. Till grund för revideringen ligger en analys av uppföljningar, utvärdering, kartläggning och elev- och föräldrasynpunkter. Med föräldrar kommuniceras via Schoolsoft, föräldramöten och enskilda samtal. Elevernas synpunkter framförs via elevenkät, mentorerna, elevråden och kamratstödjarmöten.

Rutiner för dokumentation

- Alla trakasserier eller händelser med kränkande behandling anmäls till rektor. En särskild dokumentationsmall finns. Den person som utreder ansvarar för att detta sker.
- Åtgärder dokumenteras i den särskilda mallen direkt av den som håller i utredningen.
- Uppföljning av åtgärder dokumenteras av den som ansvarat för utredning och åtgärder.

Ansvarsförhållande

Det är huvudmannen för skolan som ytterst ansvarar för att skolans verksamhet följer lagar och förordningar. I egenskap av operativ ledare för verksamheten är det rektor som har det övergripande ansvaret med att upprätta, utvärdera och utveckla arbetet och metoderna kring Likabehandlingsplanen. All personal är skyldig att agera i enlighet med Likabehandlingsplanen och att följa dess rutiner.